

- **Репортаж** («Розкіш для окупантів: ТСН перевірила, чи втримаються легендарні світові бренди перед спокусою російських грошей»);
- **Інтерв'ю** («Володимир Зеленський дав інтерв'ю для українських ЗМІ», «Країна може воювати і 10 років, щоб забрати своє: Зеленський виключив можливість здачі Донбасу в обмін на мир з РФ», «Зеленський назвав умову, за якої російські окупанти знову спробують піти на Київ»).

Проаналізувавши **зміст журналістських матеріалів** за досліджуваній період, можемо сказати, що є приклади матеріалів, які повторюються, тобто наповнені однаковим змістом. Якщо говорити в загальному про сутність новин, то вони є змістовними, наявна чітка інформація *Що?*, *Де?*, *Коли?*, і *Як?* відбулося. Також майже кожен журналістський твір доповнений цитатами політиків, фахівців чи звичайних людей. Наявні відеоролики новин, до того ж є посилання на Телеграм-канали посадовців, з висвітленою інформацією, щоб читач міг перейти і ознайомитися детальніше.

Отже, можемо зробити висновок, що медійний контент програми «Телевізійна служба новин» є різноплановим, таким, що охоплює різноманітні теми і проблеми, різножанровим, а, відповідно, таким, що задовольняє інформаційні запити різних соціальних верств суспільства.

Список використаних джерел

1. Контент українських медіа у 2021 році. Підсумки моніторингів ІМІ. URL: <https://imi.org.ua/monitorings/kontent-ukrayinskyh-media-u-2021-rotsi-pidsumky-monitoryngiv-imi-i43114> (дата звернення: 28.04.2022).
2. Словник української мови online. Т. 1–12. URL: <https://services.ulif.org.ua/expl/Entry/index?wordid=193469&page=1381> (дата звернення: 26.04.2022).
3. Шевченко В. Особливості контенту в сучасному журналістикознавстві. *Діалог: медіастудії*, № 21, 2015. С 8–26.

Вікторія Килимиста,

ГРАМАТИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В УКРАЇНОМОВНОМУ ПЕРЕКЛАДІ РОМАНУ ПЕННІ ХЕНКОК «ЛЮБОВ НА ВСЕ ЖИТТЯ» («A LOVE FOR LIFE»)

У процесі перекладу майже неможливо повністю зберегти семантику та форму оригіналу. З метою досягнення еквівалентності тексту-оригіналу та його перекладу перекладач вдається до трансформацій, які передбачають формальні або формально-змістові зміни. У нашому

власному перекладі уривку англомовного роману Пенні Хенкок «A Love for Life» [3] ми застосували низку трансформацій. Метою цієї статті є розгляд граматичних трансформацій.

За О. О. Селівановою перекладацька трансформація є «перетворенням, модифікацією форми, або змісту і форми, з метою збереження відповідності комунікативного впливу на адресатів оригіналу й перекладного тексту» [2, с. 456].

Граматичні трансформації спричинені необхідністю змін на словотвірному, морфологічному та синтаксичному рівнях. Переважно такі трансформації полягають у перетворенні граматичної одиниці тексту-джерела відповідно до норм мови перекладу [1, с. 114].

У нашій роботі ми вдалися до наступних граматичних трансформацій: на словотвірному рівні ми вжили інверсію; на морфологічному рівні застосували категорійні та частиномовні заміни; на синтаксичному рівні ми використали заміну словосполуки словом та навпаки, заміну синтаксичного зв'язку у реченні та об'єднання речень, додавання та вилучення мовних одиниць і конструкцій, перестановку елементів речення. Розглянемо кожен різновид граматичних трансформацій окремо.

Словотвірні трансформації за О. О. Селівановою презентовані 1) словотвірним калькуванням, наприклад, поморфемним перекладом одиниць та 2) інверсією складників слова [2, с. 459–460]. Так, у прикладі *He's moved out* // *Він виїхав* ми спостерігаємо словотвірну заміну, яка полягає в інверсії складників фразового дієслова *move out* та його заміною дієсловом *їхати* з префіксом *ви-*, який передає значення прийменника *out*.

На **морфологічному рівні** ми застосували категорійні та частиномовні заміни. До **категорійних** належать заміни роду, числа, відмінка, часу, стану, форми ступеня порівняння тощо. Такі заміни в перекладі зазвичай мають системний характер – диктуються особливостями граматичних систем відповідних мов [1, с. 116].

У наступному прикладі *an anxious parent* // *стурбований батько* ми спостерігаємо одночасно з кореферентною заміною і конкретизацією зміну статі іменника: від визначення батьків у цілому до позначення конкретного з них – *батька*; іменник, який не позначає статі в англійській мові, замінено іменником чоловічого роду в українському перекладі.

В іншому прикладі *You deserve it* // *Ти це заслужила* бачимо заміну часу в перекладі присудка: теперішній час англійського дієслова *deserve* (заслуговуєш) переданий минулим часом доконаного виду *заслужила* в українській мові.

Частинимовні заміни можуть бути пов'язані з граматичною лакуною (відсутністю певної частини мов в одній із мов), або диктуватися переважним вживанням певної частини мови в тій чи іншій конструкції [1, с. 116].

У наступному прикладі *for getting the contract* // *за те, що отримала*

контракт спостерігаємо заміну герундія підрядним реченням у перекладі, оскільки герундій не існує в українській мові.

У прикладі *Fanella took a deep breath* // *Фанелла глибоко зітхнула* спостерігаємо заміну іменникової словосполучки *a deep breath* дієсловом *зітхнула*, що пояснюється особливостями англійського неформального мовлення, де використовуються частіше дієслова з іменниками на позначення дії, у той час як в українській мові вживають дієслова.

Синтаксичний рівень представлений низкою трансформацій [1, с. 118–119]: заміною словосполучки словом і навпаки; заміною синтаксичного зв'язку у словосполучках і реченнях; членуванням речень; об'єднанням речень; вилученням мовних одиниць і конструкцій; додаванням мовних одиниць і конструкцій; перестановкою мовних одиниць і конструкцій.

У нашому перекладі ми використали такі трансформації на синтаксичному рівні як заміни слова словосполучкою, вилучення, додавання та перестановку мовних одиниць і конструкцій, об'єднання речень. Проілюструємо зазначені види трансформацій.

Так, у прикладі *Teresa was such a good friend, it was difficult to feel envious.* // *Тереза була на стільки гарною подругою, що важко було відчувати почуття заздрості* спостерігаємо заміну прикметника *envious* (ревнивий, заздрисний) іменниковою словосполучкою *почуття заздрості*, тобто присутня заміна слова словосполучкою.

Вилучення мовних одиниць і конструкцій спричинене відсутністю їх прямого еквівалента в українській мові [1, с. 119]. У наступному прикладі *So do you// I tu теж* випустили допоміжне дієслово *do* і додали сполучник *i* в українській мові для того, щоб показати виконання спільної дії обома суб'єктами, вилучення і додавання елементів спричинене існуванням сталих зворотів у мовах, які не співпадають, та відсутністю поняття допоміжного дієслова в українській мові.

У нашому дослідженні ми використали **додавання мовних одиниць і конструкцій** – вид граматичних трансформацій, що становлять лексичне збільшення. Додавання обумовлені інформативною недостатністю деяких семантичних компонентів для українського читача [1, с. 119]. У прикладі *Something happened* // *У мене дещо сталося* ми використали додавання займенникової фрази *у мене*, яка дозволяє читачеві зразу зрозуміти, що проблеми стосуються саме мовця.

У нашій роботі ми також використали **перестановку мовних одиниць**: *She rang on Teresa's smart brass doorbell, parking her bike by the side of the large house* // *Припаркувавши свій велосипед з боку невеликого будинку, вона подзвонила у витончений латунний дверний дзвінок*. У цьому реченні ми розмістили дієприслівниковий зворот на першому місці, такий лінійний порядок слів більш яскраво демонструє послідовність дій у дійсності роману.

Найчастіше всього ми вдавалися до **об'єднання речень**. Так у прикладі: *Fanella envied the younger people. They had so few worries // Фанелла заздрила молодим людям, бо у них не було турбот*, використано об'єднання речень та додавання сполучника *бо*, щоб показати причинно-наслідкові зв'язки.

Під час перекладу уривку роману Пенні Хенкок «A Love for Life» нами були використані такі граматичні трансформації як інверсія на словотвірному рівні; категорійні та частиномовні заміни на морфологічному рівні; заміна слова словосполучкою, додавання, вилучення та перестановка мовних одиниць і конструкцій, об'єднання речень на синтаксичному рівні. Необхідність зазначених трансформацій переважно обумовлена розбіжністю граматичної будови англійської та української мов та необхідністю додаткового пояснення причинно-наслідкових зв'язків, що дозволяє зробити смисл перекладу більш зрозумілим читачеві.

Список використаних джерел

1. Литвин І. М. Перекладознавство. Черкаси: Ю. А. Чабаненко, 2018. 240 с.
2. Селіванова О. О. Світ свідомості в мові. Черкаси: Ю. А. Чабаненко, 2012. 488 с.
3. Hancock P. A Love for Life. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. 112 p.

Олена Максимчук

ОСОБЛИВОСТІ ТА ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ В ІНТЕРНЕТ ПРОСТОРИ

Проблема формування та функціонування гендерних стереотипів на даний момент часу є активно обговорюваною, особливо, під час процесу глобальних трансформаційних змін в українському суспільстві. Активні соціальні перетворення, що сьогодні відбуваються, значно змінюють життєві стереотипи, ідейні конструкції та соціальні засади, змінюються та трансформуються і гендерні стереотипи особистості Цінності та умови функціонування традиційного патріархального ладу здебільшого детермінують гендерні стереотипи, що в першу чергу сприяють обмеженню прав та можливостей жінок. Актуальність теми полягає не тільки в її важливості, а й в слабкій вивченості гендерних стереотипів на прикладах Інтернету, які належать до різновиду електронного побутового дискурсу.

Дослідженням мотивації інтернет-користувачів та користувачів соціальних мереж, їх вплив на соціалізацію та формування особистості займались науковці А. Голдберг, Ю. Данько Є. Акімова, Ю. Бабаєва,